

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/214/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3615205890
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3615205890.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudcov JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Denisa Vékonyho v spore žalobcu V. s.r.o. so sídlom V. č. XX, O., H. XX XXX XXX, proti žalovanej I. B., narodenej dňa XX.XX.XXXX, bytom ul. O. XX/XX, V., o zaplatenie 200 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Partizánske č. k. 6C/360/2015-58 zo dňa 18. mája 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým žalobu vo zvyšku zamietol a vo výroku o trovách konania **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie svojím rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 200 Eur s 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 200 Eur od 16.04.2018 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšku žalobu zamietol a žalobcovi priznal nárok voči žalovanej na náhradu trov konania vo výške 100 %.

2. Z vykonaného dokazovania zistil, že dňa 02.11.2012 strany sporu uzavreli zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej sumu 200 Eur, žalobcovi žiadnu sumu nevrátila. Rozsudkom tamojšieho súdu č.k. 6C/111/2015-132 dňa 23.11.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28.12.2017 č.k. 27Co/87/2017-159 bola zmluva o úvere č. 303800050 zo dňa 02.11.2012 vyhlásená za neplatnú. Vzájomný návrh žalovaného zo dňa 22.04.2015 bol uznesením tamojšieho súdu zo dňa 16.10.2015 č.k. 6C/111/2015-95 vylúčený na samostatné konanie, ktoré sa vedie pod sp. zn. 6C/360/2015.

3. Na základe výsledkov vykonaného mal súd prvej inštancie za preukázané, že žaloba žalobcu je dôvodná, nakoľko zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 02.11.2012 uzavretej medzi stranami sporu vyplýva, že žalovaná prevzala na základe tejto zmluvy sumu 200 Eur, žalobcovi sumu 200 Eur nevrátila. Predmetná zmluva o úvere bola v konaní tamojšieho súdu sp. zn. 6C/111/2015 vyhlásená za neplatnú, čím vzniklo žalobcovi právo na vydanie bezdôvodného obohatenia ako plnenia z neplatnej zmluvy vo výške 200 Eur. Okrem istiny má žalobca nárok aj na zákonom stanovený úrok z omeškania. Žalobca si uplatnil úrok z omeškania zo sumy 200 Eur od 02.12.2012 (od uzavretia zmluvy). Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca nevyzval žalovanú písomne na vydanie bezdôvodného obohatenia, táto sa dozvedela, že žalobca od nej žiada vydať bezdôvodné obohatenie až potom, čo jej bola doručená žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia dňa 15.04.2018, teda až od 16.04.2018 sa žalovaná dostala do omeškania s vydaním bezdôvodného obohatenia. Súd prvej inštancie priznal žalobcovi sumu 200 Eur s 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 200 Eur od 16.04.2018 do zaplatenia a žalobu v časti

úroku z omeškania za obdobie od 02.12.2012 do 15.04.2018 ako nedôvodnú zamietol. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 52 ods. 1 až 3, § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP.

4. Proti výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým žalobu vo zvyšku zamietol, podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a písm. h/ CSP a domáhal sa, aby odvolací súd v tomto rozsahu rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Poukázal na znenie ust. § 262 ods. 1, ods. 2 Obchodného zákonníka a dôvodil, že nebolo možné na Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX uzavretú medzi stranami sporu dňa 02.11.2012 aplikovať ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Žalovaný bol oboznámený s predmetnými ustanoveniami a súhlasil s aplikáciou Obchodného zákonníka na záväzkovo-právny vzťah, ktorý vznikol na základe zmluvy o úvere, na znak čoho ju aj podpísal. Mal za to, že výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov je jasne uvedená priamo na prednej strane zmluvy o úvere, preto nemožno hovoriť o absencii výšky, počtu a termínu splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ani o akejkoľvek absencii náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zákon v čase uzatvorenia zmluvy o úvere nestanovil maximálne možnú prípustnú výšku odplaty. Ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. júnom 2014, odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi sa riadi podľa predpisov účinných do 31. mája 2014. Znamená to, že pokiaľ bola spotrebiteľovi poskytnutá pôžička alebo úver na základe zmluvy uzavretej do 31.05.2014, obmedzenie výšky odplaty sa tu nebude aplikovať. Žalovaný uzatvoril zmluvu o úvere so žalobcom slobodne, vážne, zrozumiteľne, nie v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok, čo potvrdil svojim podpisom. Hlavným predmetom Zmluvy je odplatné poskytnutie finančných prostriedkov zo strany veriteľa (navrhovateľa) dlžníkovi (odporcovi), pričom ekvivalentom ceny plnenia je v danom vzťahu dohodnutý úrok, resp. odplata za poskytnutie finančných prostriedkov. Úrok patrí žalobcovi od vzniku úverového vzťahu, resp. poskytnutia finančných prostriedkov, a to až do doby, kedy budú poskytnuté finančné prostriedky vrátené veriteľovi. Úrok ako aj jeho zabezpečenie považoval za primeraný a v súlade s dobrými mravmi, keďže v danom období podstatným spôsobom neprevyšoval výšku odplaty (úroku) v obdobných prípadoch pri poskytovaní úverov inými nebankovými subjektmi, resp. bankami pri istom druhu finančných produktov. Čo sa týka poplatku za poskytnutie úveru, ten nie je podľa žalobcu neprimerane vysoký vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný je nebankovým subjektom, ktorého riziko podnikania, ako aj podnikateľské náklady sú rozdielne - vyššie oproti bankám. Pokiaľ ide o samotnú výšku príslušného poplatku, tento v čase uzatvorenia zmluvy o úvere žalovanému vyhovoval, keďže nič voči jeho výške nenamietal, zmluvu uzatvoril a peňažné prostriedky od neho prostredníctvom obchodného zástupcu prevzal. Teda bolo na dobrovoľnom rozhodnutí dlžníka či na dané podmienky Zmluvy pristúpi alebo nie. Pokiaľ ide o výšku príslušného poplatku, tento je v zmluve o úvere dostatočne jasne uvedený, výrazne napísaný, je uvedený hneď pri sume poskytnutého úveru, teda žalovaný musel vedieť posúdiť hodnotu protiplnenia a mal okamžite pri podpisovaní zmluvy o úvere vedomosť, aká je cena úveru. V tejto súvislosti dal do pozornosti rozsudok Súdneho dvora z 09.11.2016 C-42/15. Ďalej uviedol, že dohodnutá výška nie je neprimeraná a nie je ani v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, resp. dobrými mravmi. Z uvedeného dôvodu, ako aj vzhľadom na skutočnosť, že žalobca nežiadal od žalovaného zabezpečenie úveru, účastníci dohodli tieto úroky z omeškania a takto prejavenu vôľu účastníkov by mal aj súd rešpektovať. Zmluvná pokuta je dohodou určená peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti a zaťažuje toho kto dohodnutú povinnosť porušil, t. j. dlžníka, a to aj keď veriteľovi nevznikla žiadna škoda. Zmluvná pokuta vo výške 312 Eur bola dojednaná písomne a jej výška bola dojednaná úmerne s výškou zabezpečenej pohľadávky. Dôvodil, že zmluvná pokuta nie je poplatkom ani úrokom z poskytnutej zmluvy a preto aj keď je zmluva súdom považovaná za bezúročnú a bezpoplatkovú, nemožno poprieť jeho nárok na úhradu zmluvnej pokuty, ktorá predstavuje zabezpečovací prostriedok. Žalovaný porušil zmluvné podmienky, je dlhodobo v omeškaní s úhradou dlhu, preto naďalej trval na uplatnenom nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 33 Eur a poukázal na absenciu odôvodnenia negatívneho výroku (ktorým bola zamietnutá žaloba v časti zmluvnej pokuty). Uvedeným postupom - neodôvodnením rozhodnutia, došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces a riadne odôvodnenie rozhodnutia vo veci samej.

5. Žalovaná sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrila.

6. Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu danom § 379 CSP, rešpektujúc viazanosť odvolacími dôvodmi § 380 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie

je potrebné v napadnutej časti - vo výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá a v súvisiacom výroku o trovách konania potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

7. Rozsudok súdu prvej inštancie nebol odvolaním žalobcu spochybnený vo výroku, ktorým bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 200 Eur s 5% úrokom z omeškania ročne od 16.04.2018 do zaplatenia, v tomto výroku rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť a odvolací súd sa ho nedotýkal.

8. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu sa týkala výlučne výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá a súvisiaceho výroku o trovách konania.

9. Súd prvej inštancie založil svoj rozsudok v zamietajúcej časti, ktorá sa týkala výlučne počiatku omeškania (žalobca požadoval omeškanie odo dňa 02.11.2012) a výšky úrokov z omeškania (žalobca požadoval úroky z omeškania vo výške 9%) na tom skutkovom základe, že pokiaľ žalobca k vydaniu bezdôvodného obohatenia žalovanú nevyzval pred podaním vzájomnej žaloby na súd a táto sa o jeho nároku dozvedela až po doručení vzájomnej žaloby podanej žalobcom, t.j. dňa 15.04.2018, žalovaná sa do omeškania dostala až dňa 16.04.2018. Preto žalobu v časti o zaplatenie úrokov z omeškania od 02.12.2012 do 15.04.2018 ako nedôvodnú zamietol.

10. Žalobca v podanom odvolaní, ktoré výslovne smerovalo iba proti výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá uvádzal množstvo argumentov týkajúcich sa spotrebiteľských úverov vo všeobecnosti (aplikácia ust. § 262 Obchodného zákonníka, nemožnosť aplikácie zák. č. 258/2001 Z.z., náležitosti zmluvy o úvere - výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, a iných poplatkov, neprijateľné zmluvné podmienky, zmluvná pokuta a pod.), avšak nijako sa nevyjadril k skutkovému a právnemu posúdeniu tejto konkrétnej veci súdom prvej inštancie v odvolaní napadnutom výroku, ktorým žaloba bola zamietnutá (časť úrokov z omeškania). Napriek tomu, že v úvode odvolania konštatoval, že súd prvej inštancie podľa neho v napadnutej časti dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, nesprávnym procesným postupom mu znemožnil uskutočňovať procesné práva a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci neuviedol, v čom mali spočívať nesprávne skutkové zistenia, v čom vidí nesprávnosť právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie, ktorým procesným postupom súdu mu bolo znemožnené uskutočňovať jemu patriace procesné práva a aká iná vada mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

11. K skutkovým zisteniam, ktoré odvolací súd citoval vyššie (v bode 9) z odôvodnenia napadnutého rozsudku, sa žalobca v odvolaní vôbec nevyjadril. Odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), pričom pod odvolacími dôvodmi treba rozumieť nielen citáciu ustanovenia § 365 ods. 1 CSP, ale aj konkretizáciu dôvodov uvedených v citovanom ustanovení vo vzťahu k napadnutému rozsudku, resp. konaniu, ktoré predchádzalo jeho vydaniu. Keďže teda žalobca v odvolaní nijako vecne nezdôvodnil ním tvrdenú nesprávnosť skutkových zistení, procesného postupu, inej vady a právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie, odvolací súd nemohol pristúpiť k posúdeniu vecnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti (s výnimkou prípadných väd, ktoré sa týkajú procesných podmienok - § 380 ods. 2 CSP, ktoré však odvolací súd v napadnutom rozsudku a v konaní, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, nezistil).

12. Odvolací súd považuje za potrebné ešte uviesť, že neprichádzalo do úvahy ani odstraňovanie väd odvolania (keďže ustanovenie § 373 ods. 1 CSP výslovne uvádza, že súd nevyzýva na doplnenie odvolacích dôvodov). Neprichádzalo do úvahy ani odmietnutie odvolania. V odvolaní síce absentovali konkrétne odvolacie dôvody (viď vyššie, bod 10), teda náležitosť odvolania vyžadovaná ustanovením § 363 CSP, nešlo však o situáciu, kedy by pre vady odvolania nebolo možné pokračovať v odvolacom konaní, keďže bolo zrejmé, proti ktorému rozhodnutiu odvolanie smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, čoho sa odvolateľ domáha a rámcovo aj to, z akých dôvodov (citáciou príslušného písmena/písmen § 365 ods. 1 CSP). To, že odvolateľ neunesol bremeno tvrdenia v odvolacom konaní (teda povinnosť tvrdiť konkrétne okolnosti spochybňujúce správnosť napadnutého rozsudku), môže viesť jedine k rozhodnutiu v jeho neprospech vo veci samej, teda k potvrdeniu odvolaním napadnutého rozhodnutia v časti, v ktorej bola žaloba zamietnutá.

13. Navyac odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že danej veci predchádzalo konanie vedené na Okresnom súde Partizánske pod sp. zn. 6C/111/2015, v ktorom bolo právoplatnými rozsudkami

prvoinštančného i odvolacieho súdu rozhodnuté, že zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 02.11.2012 uzatvorená medzi stranami sporu je neplatná. Z obsahu tohto súdneho spisu vyplýva tiež, že vzájomnou žalobou žalobca (v pôvodnom konaní žalovaný) uplatnil proti žalovanej (v pôvodnom konaní žalobkyňa) výlučne nárok na zaplatenie 200 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9% od 02.11.2012 do zaplatenia. Odvolacie námietky žalobcu smerovali voči predmetnej zmluve o úvere (súdmi právoplatne určenej za neplatnú) a voči zmluvnej pokute, ktoré vôbec neboli predmetom tohto súdneho konania ako mylne uvádzal žalobca v podanom odvolaní. Súd prvej inštancie žalobu vo zvyšku, ohľadne časti uplatnených úrokov z omeškania, zamietol z úplne iných dôvodov, ktorých sa odvolanie žalobcu vôbec nedotýkalo.

14. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

15. V odvolacom konaní mala plný úspech žalovaná, preto by jej podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP patrila náhrada trov odvolacieho konania proti neúspešnému odvolateľovi (žalobcovi). Keďže však žalovanej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli, odvolací súd jej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

16. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).